

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Освітня програма	35637 Дошкільна освіта
Рівень вищої освіти	Молодший бакалавр
Спеціальність	012 Дошкільна освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

28.04.2021 р.

Справа № 0368/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуєчий,
Андрощук Ігор Петрович,
Гавриленко Тетяна Леонідівна,
Демченко Олена Петрівна,
Коваленко Наталія Володимирівна,
Коренева Інна Миколаївна,
Лобода Дмитро Олександрович,
Носаченко Володимир Миколайович,
Огністий Андрій Володимирович,
Попович Анжеліка Станіславівна,

за участі запрошених осіб:

Гедзик Андрій Миколайович, перший проректор – представник ЗВО,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35637
Назва ОП	Дошкільна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Молодший бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

До складу розробників ОП не входять стейкхолдери – внутрішні (представники здобувачів ЗВО) та зовнішні (працедавці, представники галузі). Відсутність перегляду ОП напередодні набору 2020 року, не дивлячись на процес обговорення можливих змін, може свідчити про недостатній інституційний аудит реалізації ОП.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Розробники ОП не передбачили отримання випускниками професійної кваліфікації. Зазначається лише освітня кваліфікація «молодший бакалавр дошкільної освіти». Фокус освітньої програми спрямований на «оволодіння поглибленими теоретичними та практичними знаннями...», однак це не відповідає визначеним НРК цілям, де відповідна графа «Знання» за даним рівнем освіти передбачає «всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання». Розробники ОП недостатньо обґрунтували унікальність програми, а викладене у розділі «Особливості програми» формулювання – скоріше вказує на визначені інваріативні характеристики програми. У розділі 5 ОП зазначається такий вид занять, як семінарські заняття – при аналізі НП за ОП такого виду аудиторних занять не виявлено. Рекомендуємо розширити придатність до працевлаштування за ОП – вважаємо недоречним звуження придатності до працевлаштування за КП ДК 003:2010 до 3320 – Вчитель з дошкільного виховання за відсутності зазначеної в ОП професійної кваліфікації. Наявність диплому молодшого бакалавра дає змогу працювати на посадах з розділу «Фахівці», «Технічні службовці» тощо. Не дивлячись на зауваження ЕГ, ОП передбачає здобуття «м'яких» навичок. Це конкретизовано через ЗК та відповідні ОК, визначені в матриці відповідностей. У свою чергу, ЕГ має рацію щодо того, що цілі ОП (ФК) не можуть повністю дублювати цілі ОП тої ж спеціальності бакалаврського рівня. При цьому, аналіз двох ОП свідчить про більше наповнення ФК за ОП, що акредитується (молодшого бакалавра). Незрозуміло, в чому, на думку ЗВО, полягатиме логіка і наступність підготовки за ОП однакової спеціальності різних рівнів вищої освіти. Пропоновані розробниками цілі програми не є авторськими – більшість були перенесені зі стандарту ВО за даною спеціальністю першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. На нашу думку, використання ЗК і ФК наступного рівня вищої освіти в програмі молодшого бакалавра не враховує специфіку рівня освіти (ІК, рівень НРК, придатність до працевлаштування, реалії галузі і ринку праці тощо). Не зрозумілим також є відсутність явної відмінності даної ОП від ОП першого (бакалаврського) рівня за такою ж спеціальністю. Наявні словосполучення у ФК-7 – «рідна мова», «рідне місто» – можуть мати неоднозначні тлумачення для різних осіб, тому таких формулювань варто уникати. Наявні збіги і дублювання змісту деяких ФК, про що вказувала ЕГ. Наприклад, ФК-18 і ФК-1, ФК-19 і ЗК-6. Деякі ФК можуть бути перенесені в розділ загальних, як-от ФК-16, ФК-17, ФК-20, адже вони, фактично, формують “soft skills” здобувачів. Потребують оптимізації надмірна кількість ПРН для ОС «Молодший бакалавр» – наразі їх 25. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу УДПУ імені Павла Тичини, розділу II їх має бути до двадцяти. Нажаль, розробники ОП не передбачили для здобувачів можливості брати участь у програмах міжнародної академічної мобільності, про що прямо вказано у розділі 9 ОП.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Мета освітньої програми не в повній мірі корелюється з інтегральною компетентністю для даного рівня вищої освіти. Вона корелюється з 6 рівнем НРК (або 7 відповідно до попередньої редакції НРК України). Для приведення у відповідність чинній нормативно-правовій базі України (зміни в НРК) розробники ОП внесли в неї зміни в грудні 2020 – січні 2021 року. Утім, не уточнено, здобувачів якого року набору будуть стосуватися ці зміни, якщо до цього програма не переглядалася з 2019 року.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ГЕР погоджується з висловленими зауваженнями та звертає увагу розробників ОП на них (за всім критерієм). Необхідним вважаємо проаналізувати їх та взяти за основу для наступного перегляду / оновлення ОП. Нерівномірний обсяг кредитів на семестри за ОП (перевищення встановленого розділом VIII Положення про організацію освітнього процесу в УДПУ імені Павла Тичини обсягу в 30 кредитів на семестр) може спричинити перевантаження здобувачів. Так, за нашими розрахунками, тривалість навчального дня здобувача складає 10,6 годин з розрахунку загальної кількості годин / тижнів без врахування святкових / додаткових вихідних днів. При цьому абсолютна більшість вибіркового компонентів – 4 з 7 – передбачені в 4 семестрі.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Дещо невмотивованою та такою, що не відповідає рівневі ВО для даної ОП вважаємо назву підрозділу ОП ППП 2.2 Науково-предметна підготовка. Майже кожен ОК з даного розділу та інших має обсяг у 3 кредити. Це не відображає пріоритетів підготовки за ОП. ОК, що покликані підготувати здобувачів до реалізації освітніх ліній Державного стандарту дошкільної освіти, мають ідентичний обсяг з ОК, які готують до варіативних ліній того ж документу – методика навчання дітей іноземної мови, організація роботи з фізичного виховання в ЗДО тощо. Натомість, навчання дітей дошкільного віку з елементами математики загалом не передбачене цим же стандартом. Нажаль, не представлена в ОП підготовка здобувачів до реалізації освітньої лінії (напряму) «Гра дитини» (вона представлена лише в одному з блоків ВК). При цьому навчальна практика за ОП передбачає широкий спектр ігрової діяльності дітей. Програма кваліфікаційного екзамену також містить окрему тему «Виховання та розвиток дітей у грі». ППП 2.2.07 і ППП 2.1.05 не повною мірою реалізують ФК-13 у частині театральної діяльності дітей.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Позитивом вважаємо, не дивлячись на блоковість обрання дисциплін, закріплену в ОП можливість обирати дисципліни з інших ОП.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Не дивлячись на те, що ОП передбачає одну навчальну практику в 2 семестрі (і в структурно-логічній схемі, і в переліку дисциплін за семестрами), НП містить дві – одну в першому, а другу в другому семестрі. Це підтверджує також наявність двох програм практик у Табл. 1 відомостей про СО.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Виконання курсової роботи з обсягом 1 кредит може виникнути або перевантаження здобувача, або готова курсова робота матиме обсяг бл. 3 сторінок (див. лист МОН № 1/9-650 від 23.10.2018 року «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти»), що викликає сумніви в здатності такого виду роботи простежити досягнення визначених розробниками для даних ОК цілей ОП.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та

принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Силабуси переважної більшості нормативних ОК у розділі «Поточний контроль» містять лише види робіт, а не конкретні критерії чи розподіл балів за те чи інше. Подібне спостерігаємо і в програмі навчальної педагогічної практики. Відповідають вимогам програма виробничої педагогічної практики та методичні рекомендації до виконання курсової роботи. Програма атестації містить обмежене коло тем, що виводяться на екзамен. Про це свідчить і назва атестації, і її зміст за програмою у Табл. 1 відомостей про СО. Тому атестація не може повноцінно простежити досягнення і набуття здобувачами визначених розробниками ОП цілей.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У методичних рекомендаціях до виконання курсових робіт не знайшло місця питання академічної доброчесності (вимоги до рівня унікальності робіт) та санкції за порушення її принципів. Це ж відсутнє і в критеріях оцінювання.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Таблиця 2 відомостей про СО не містить даних щодо відповідності п. 30 Ліцензійних умов упровадження освітньої діяльності, що не дає змоги простежити рівень відповідності науково-педагогічного складу забезпечуваним ОК. Вказуємо на виявлену ЕГ недостатню відповідність НПП забезпеченню відповідних кваліфікаційних характеристик для забезпечення окремих ОК. Згадані викладачі А.М. Залізник та С.В. Гарбар також не висвітлили інформацію про стажування / підвищення кваліфікації відповідно до спеціальності, яку забезпечують.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Рецензії / відгуки на ОП мають констатуючий, а не рекомендаційний характер; не містять дат, що ускладнює їхню ідентифікацію з версією ОП.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Потребують ширшого представлення на сайті кафедри / факультету відомості про кращі практики реалізації даної ОП, відповідності досягнень і наукового доробку викладачів до даної ОП. Потребують розміщення всі матеріали до даної ОП пакетно – насамперед, робочі програми або силабуси нормативних ОК.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

- активізувати вивчення і реплікацію досвіду зарубіжних ОП для оновлення і модернізації підготовки молодших бакалаврів зі спеціальності; - включити до складу розробників ОП всі групи стейкхолдерів – здобувачів вищої освіти, налагодити співробітництво зі стейкхолдерами-професіоналами в галузі дошкільної освіти; - скорегувати мету ОП інтегральній компетентності для даного рівня вищої освіти; - увідповіднити фокус програми НРК; - обґрунтувати унікальність програми для підвищення її привабливості на ринку надання освітніх послуг; - розширити відповідно до чинної нормативно-правової бази (КП ДК 003:2010) придатність до працевлаштування – за можливості додати 332 Фахівці з дошкільного виховання; - уникати при формулюванні цілей словосполучень «рідна мова», «рідне місто» і т.д.; - оптимізувати ФК і ПРН; - спроектувати відмінні від Стандарту ВО за спеціальністю 012 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня й такі, що відповідали б специфіці рівня вищої освіти ЗК і ФК.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

- оптимізувати навчальне навантаження на семестри; - увідповіднити зміст ОК до ПРН за ОП; зазначені в силабусах / програмах ПРН і ФК зазначеним в ОП відповідно до зауважень ЕГ - увідповіднити освітній програмі графік проходження навчальної практики; - синхронізувати зміст підготовки за ОП з Базовим компонентом дошкільної освіти за всіма напрямками; - узгодити програми практичної підготовки зі змістом теоретичної підготовки за ОП; - на виконання курсової роботи передбачити більший обсяг кредитів / годин; - впорядкувати підходи, форми і методи досягнення «м'яких» навичок змістом визначених для цього освітніх компонентів.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

- передбачити і актуалізувати для здобувачів можливості академічної мобільності, розробивши ряд заходів щодо її популяризації; - імплементувати нормативно-правову базу для визнання результатів навчання, отриманих в неформальній / інформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

- представляти на сайті університету / кафедри портфоліо актуальних досягнень у реалізації ОП, упроваджень інновацій в освітній процес тощо; - залучати до викладання на ОП професіоналів галузі та зовнішніх стейкхолдерів; - урізноманітнити методи навчання і викладання, активніше застосовувати інноваційні й інтерактивні методи навчання; - періодично оновлювати літературу до РП / силабусів ОК.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

- продовжувати діяльність з популяризації академічної доброчесності серед здобувачів ОПП та НПП, розширити перелік форм і методів її досягнення; - у методичних вказівках до виконання курсових робіт передбачити окремий розділ, присвячений академічній доброчесності та конкретним санкціям за порушення її принципів; - розробити і розмішувати програму / силабус / методичні вказівки до атестації для даної ОП на сайті із відповідними критеріями оцінювання; - привести у відповідність спеціальності, ОП, її змісту і цілям програму атестації; - розширити пул методів контролю за ОК, які б забезпечували об'єктивність та всесторонність оцінювання здобувачів; - детальніше прописувати критерії оцінювання і бали за окремі види робіт в графах «поточний контроль» силабусів / робочих програм дисциплін.

Критерій 6. Людські ресурси

- розширити обґрунтування викладання дисциплін тими чи тими НПП, висвітлити їхню актуальну науково-педагогічну активність на сайті факультету / кафедри; - посилити професійну публікаційну активність викладачів задіяних до реалізації ОП з висвітленням тематик дотичних до дошкільної освіти в фахових виданнях, а також у журналах, що входять до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science та Scopus; - увідповіднити проходження підвищення кваліфікації / стажування НПП спеціальності, яку вони забезпечують; - забезпечити викладання окремих освітніх компонентів тими НПП, які мають науковий чи педагогічний доробок з визначених проблем ОК

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

- розширити та удосконалити практику ознайомлення ЗВО з процедурами вирішення конфліктних ситуацій; - посилити участь студентського самоврядування у вирішенні всіх питань в освітньому процесі за ОП; - працювати над оновленням і модернізацією навчально-матеріальної бази, освітнього простору відповідно до особливостей програми і спеціальності

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

- здійснюючи подальші процедури перегляду ОП, ретельніше звертати увагу на існуючий зарубіжний досвід подібних програм; - удосконалити практику опитування стейкхолдерів щодо якості та освітньої діяльності за ОП, їхньої безпосередньої участі в оновленні й реалізації ОП; підходити до цього не формально, а посутньо враховувати їхні рекомендації та зауваження; - періодично, щороку переглядати ОП відповідно до змін у нормативно-правовій та законодавчій базі України; - популяризувати можливості здобувачів щодо участі в покращенні якості освіти за даною ОП

Критерій 9. Прозорість та публічність

- забезпечити розробку, систематичне оновлення й розміщення на сайті ЗВО усіх необхідних для здобувачів вищої освіти та НППІ документів за кожною ОП пакетно; - ширше представити на сайті успіхи реалізації даної ОП

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІЇВНА